

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDA I JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Hegedűs — Horánszky.

Ki a 67-es alapon hazánk sorsának intézésére vállalkozik, annak nem csak a saját erejével kell számolnia, de első sorban mindig azokkal az akadályokkal is, melyeket tervei és tevékenysége elé Bécsben gördítenek.

Mert a bécsi körök mindig gyanuval vannak eltelve ellenünk.

Előttük a magyar Hundrebell s hűségünket még akkor sem hinnék el, ha lelkünket a tenyerünkön mutatnók nekik.

Hogy itt minálunk nem érvényesülhet a nemzeti akarat, hogy az alkotmányosság látszata alatt álcázott absolutizmus folyik, csak a vak nem látja.

Ennek kifolyása az a sajátságos jelenség, hogy olyan emberek, kik a nemzeti érdekek hathatós védelmében e hazában népszerűségekre tesznek szert, a hatalom birtokából állandóan ki vannak zárva. Ezek Bécsben kegyvesztettek.

Ellenben, kik közszereplésükkel tünnetnek mindenre kapható szolga voltuk mellett, kik parancsok végrehajtására vállalkoznak s közszereplésüket önmagukra nézve is egyéni céljaik elérésére szánt eszköznek tekintik, azokat kedvelik a Burgban. Sőt a nemzet előtt népszerűtlen, utált államférfiak Bécsben a legkedvesebbek. Az ischli árulás elkövetőjét ki tekinti megbízható, hűséges hazafinak? Gonosz terveiért mégis a „kabinet gyöngye“ nevet érdemelte ki. Fehérváryról mindenki tudja, hogy nem alkotmányos miniszter; lenézi, semmibé veszi az ország törvényeit s a parlament előtt dicsekszik is vele. A magyar parlament minisztert nevez ki Bécsbe a király mellé. S viszonzásul a bécsi köröknek is megvan a maga minisztere a mi parlamentünkben. Fehérváry magyar érdeket nem ismer, csak dinasztikus érdeket. Kell bizonyos cinizmus, hogy valaki ilyen szerepre vállalkozzék, de a Gott erhaltés swarzelb generalisból nem hiányzik ez. Ilyen itthon népszerűtlen emberek kellene a bécsi körök-

nek s minél inkább beválnak, mint eszközök, annál kedvesebbek előttük.

De Lukács Lászlókból, Bánffy és Perczel Dezsőkből, Fehérváryakból, Erdély Sándor-féle Bach-huszárokból minisztériumot alkotni még sem lehetne. Mert nagyon kilógna a lóláb. Nem tudnák takargatni a szándokot, hogy Magyarországot az osztrák örökös tartományok színvonalára akarják sülyeszteni. Némi delegáczióális komédiát is meghagynak a számunkra, hogy legyen valami *látszólagos* önállóságunk, mivel magunkat ámithassuk.

Be kell kötni hát a nemzet szemét egy Weckerlével, Széll Kálmánnal, Hegedűs Sándorral, hogy az ischli gyöngyököt s a Gott erhaltésokat feledje. A közönség szemét bekötik, a népszerű miniszterek kezét azonban — *megkötik*.

Azt teszi-e Széll, Horánszky és a többiek, mit a nemzet nézve üdvösnek tartanak? Nem, hanem a mit a bécsi körök *megengednek*.

Azok pedig megengedik, sőt követelik az országot végzülléssel fenyegető katonásdira kidobott milliókat, de az önálló vámterület létesítést megtiltják.

Ha egyik-másik miniszteren észreveszik, hogy a nemzet felemelésén lankadatlanul fáradozik, hogy hivatását komolyan veszi s kötetlen félkezével tul sokat dolgozik, rögtön utilaput kötnek a talpára.

Igy menesztették *legkegyetlenebbül* annak idején Wekerlét, Szilágyit, a bosnyák hadjárat alkalmával magát Széll Kálmánt s ez volt, mi Hegedűs Sándornak isvesztét okozta.

Felismerték benne a tehetséget. A magyar ipar megteremtését konokul a fejébe vette, fáradhatlanul buzgólkodott az alapterakásban s még titkot sem csinált szándékából, tehát buknia kellett. Rejtélyes lemondásához itt van az egyszerű magyarázat.

Magyar miniszterek, olvasgassátok szorgalmasan Othellót és véssétek eszetekbe jól Jagó ezen mondását: „Ha sza-

vam külseje hiven mutatná szívem bel-sejét, ugy kívül viselném a szívet kabátomon, hogy a csókáknak is legyen kapkodni mit.“ Tanuljatok a Hegedűs példáján, ha dolgoztok, hallgassatok. Mert magyar miniszter az ő kényes helyzetében csak Machiavelli-féle politikával szolgálhatja nemzetét. Helyes tehát, csak prédikáljátok Bécs felé a gazdasági közönséget, *de idehaza tegyetek meg mindent a szétválás megkönnyítésére, előkészítésére*.

Igazán sajnálni lehet azt a sok derék embert, kit a bécsi akarat malomköve megöröl, a nélkül, hogy tehetségét a magyar nemzet kihasználhatta volna.

Boldog, a ki szétzúzva nem kerül ki e malomkő alól, ki bécsi parancsra le nem járta magát, de egy nemzet rokonszenve kíséri őt visszavonulásába.

Hegedűs az ellenzék előtt is népszerűségnek örvendett. Puritán jellemét, nagy munkásságát és képzettségét méltán tisztelte mindenki. *Harmincz év leforgása alatt az egymást felváltó kormányok nem fejtettek ki az ipar megteremtése érdekében annyi erőt, mint ő három év alatt*. Ez okozta bukását. Bécsben ilyen embert nem tűrnek. Gróf Széchenyi is *előbb gazdaggá* akarta tenni hazánkat, ugy gondolkozva, hogy vagyonos nemzet vér-áldozat nélkül is kivivja függetlenségét. Bécsben a Kolonics bíbornok elméletébe szerelmesek, ott Magyarországot *előbb szegénynyé*, aztán katholikussá s végül szolgává akarják tenni.

Horánszkynek a hazafiságához kétség szintén nem férhet; nagy tudásától és bámulatos vaserélyétől sokat vár a nemzet. Kérdés azonban, hogy közgazdasági dolgokban lesz-e olyan gyakorlott, mint elődje? Hogy hazájának hű fia, ez az eredményhez még nem elég. Képes lesz-e Scylla és Charibdis közt ugy vezetni iparfejlesztésünk hajóját, hogy a bécsi mindenhatók féltékenységét az elért eredményekkel fel ne költse? azt majd csak a jövő mutatja meg. Keve-

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Mähr Károly ural szemben.

Gyapju, csipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matracok** lószőr és afrique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves örtésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy a tavaszi idényre valódi **szövet- és selyem újdonságaim** teljes angol és francia beérkezett. Mintákkal vidékre készséggel szolgálók és minden rendelést **bérmertesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készfzetésnél 5 százalék engedménnyel.

set beszéljen s még kevesebbet dicső-
kedjék, de tegyen minél többet, ha a
Hegedüs sorsát el akarja kerülni.

Szerencsét és sikert kívánunk az el-
lenzékről neki, mert tudja isten, de mi
ugy látjuk, hogy magyar államférfiak
sikereihez a szerencse elengedhetetlenül
szükséges.

A feltámadt középkor.

Az a már-már elavultnak hitt köz-
mondás, hogy „*semmi sem új a nap
alatt*“, napjainkban nem divatos szólam
többé, mint hinni szeretttük volna, hanem
most válik be ugyan csak igazmondás-
nak. Mert a sötét középkor, melynek
borzalmaitól még a történelem fáklya-
világánál is összeressenünk, most a
20-ik század elején kezd feltámadni. A
felvilágosodás e századában, nap-nap
után arra a tapasztalásra jutunk, hogy
a magasröptű, fenkölt gondolkodás
csodaszámba vehető, az önzetlen cselek-
vés ma-holnap csak hirből lesz ismere-
tes. A társadalom békés együttműködése,
felebaráti szeretettel egy célra törek-
vése eltűnt, legfeljebb itt-ott szűk kör-
ben ha megvan még — *csoda-képen*.

A nagy gondolkodók azt jósolgatták,
hogy ebben a modern században az
emberek csak hirből fogják ismerni a
felekezeti gyűlölködéseket, az osztály-
harcokat és hogy e helyett a társada-
lom mintegy egyetlen szívnek hatalmas
dobbanásától indítva, lázas tevékeny-
séggel fog munkálkodni az összemeri-
ség békés együtt-élésének, boldogságá-
nak megteremtésén.

És ime, mit látunk a közelmúltban
és a közvetlen jelenben? Nemzetek,
népfajok irtó-háboruját, vagy az irtó-
háboru céljai ellen való készülődését,
szövetkezését az egész világon. A nem-
zeti társadalmakat a feltámadt reakció

átkos akna-munkája apró kasztokra
bontja, a kasztokat egymás ellen harcra
viszi és a magasabb szempontból vett
társadalmi élet teljes elzűlésén dolgozik
lankadatlanul, akárcsak a középkorban.

Egy-egy város társadalma is feleke-
zeti, faji érdekkörökre hull szélylyel.
Ezeket az érdekköröket a legtöbbször
a pénzszomj ördöge, a mammon ker-
geti elfogultságba, igazságtalanságba,
ellenségeskedésbe egymás ellen. Ezért
aztán ennek a társadalomnak az élete
nem szerves, egészséges társadalmi élet
többé, hanem csak tengődés máról-
holnapra; a melynek keretében az egyé-
nek nem vállalva, a közjólét érdeké-
ben, hanem csak a saját egyéni érde-
keik előbbrevitelében fejtenek ki buz-
galmat. A kik az erkölcsbiró szerepére
vállalkoznak, maguk is az érdekkörök
sánczaiba kénytelenek visszavonulni az
ádáz tülekedés zsvajából, akárcsak a
— középkorban. Ha valaki férfias nyilt-
sággal meg meri mondani az igazságot,
arra az elfogulatlan és tárgyilagos bi-
rálat dorongjával fognak rátámadni eb-
ben a — feltámadt középkorban.

Megpróbálja talán valaki felszólalni
az egész nemzetet érdeklő közügyben;
az emberek nem azt fogják nézni, hogy
mit mondott? hanem azt, hogy hogyan
mondja? *ki* mondja? *milyen felekezeti-
beli* mondja? Bár napnál világosabb
igaza legyen, a melyet megczáfolni meg
sem kísértének: ráförmed a felekezeti
türelmetlenség, hogy ime ez a munkát-
lan és miveletlen ember a felekezeti tü-
relmetlenség tüzet szítja. Ha higgadtan
elhárítja magáról ezt a gyanút, akkor
meg már épen a személye ellen emel-
kedik fel a dorong: rejtett czélokot im-
putálnak neki, kétségbe vonják a jóhi-
szeműségét, egyszóval mindenképen visz-
sza akarják kergetni a — *czéh*-be, akár-
csak a középkorban.

Vagy vitassa valaki a társadalom ér-
dekében önzetlenül kifejtett munkássá-
gának jóhiszeműségét és az ellene emelt
dorong méltánytalanságát, megéri azt
is, hogy az ellene szervezendő érdek-
csoport által szeretnék megindítani el-
lene a hajszát, a bojkottot, a dorongo-
sok, — akárcsak a középkorban.

Bátorkodik valaki egy közérdekű ügy-
ben véleményt nyilvánítani, el lehet rá
készülve, hogy érvelés helyett kiszólít-
ják a gyöpre: ha igazad van, jöszte,
birkózzunk egyet! — akárcsak a közép-
korban. Visszautasítja esetleg ezt az
egyéniségéhez és igazságos érveléséhez
méltatlan középkori szokást: akkor majd
örömszájjal fognak gyönyörködni képzelt
meghátrálásán . . . És a társadalom
tapsol hozzá . . . csak éppen hogy azt
nem kiáltja: „*Panem et circenses*“ —
akárcsak az *ókorban!* — Mert ez a
társadalom oiy nehezen válik meg ettől
a középkorból reá maradt örökségétől,
a dorongolás, az öklözés gyönyörűségé-
től. El sem tudná talán képzelni, hogy
lehet valaki, a ki higgadt vitatkozásában
tudatosan kerülte a birkózás csattanó-
ját és ezt be is vallja . . . Ez a közön-
ség szemében nem demokrata felfogás,
hanem — *meghátrálás*. De hogyan is
jönne a közönség arra a gondolatra,
hogy a ferdefelfogás elfogultitételének el-
tűréséhez nagyobb bátorság szükséges,
mint a középkorból mind mostanig meg-
maradt, bár szelid formájú birkózáshoz,
a mely talán kielégítheti egynémelyek-
nek a dicsszomját, de a melyre minden
csekélységért kiállani higgadt férfi méltó-
nának nem tartja. Mert az ilyen birkó-
zás semmit meg nem reparál, legke-
vésbé pedig az igazságot.

Azt hinné talán valaki, hogy a kik a
demokrata eszméket hirdetik, azok an-
nak szelleméhez szabják cselekedeteiket
is? hogy kerülnek a csekélységekért, vagy

TÁRCZA.

Egy kórista halála*.

„Neked hitvány szám,
De nekem egy világ!“

Szegény Viktor agyonlőtte magát.

Pedig imádta az, a ki szerette s ő mégis
eldobta magától az életet. Az övé lehetett
volna az, a kit szeretett, neki adták volna
feleségül s mégis a halált választotta. Alig
dobbant meg a szive a boldog szerelem
édes érzetétől, alig érezte meg az első csó-
kot kedves ajkáról s máris az utolsó csókot
választotta, azt a hideg, fagyasztó csókot, a
mely elsőpri a szép reményeket, a jövőt, a
boldogságot, az életet s a sirba, az örök
enyészetbe visz.

Ne higgyétek, hogy bolond volt, oh nem!
annál is több volt — — — idealista!
Érezte ő, hogy nem ebbe a modern világba
való, a hol az idealizmus nem cél — csak
eszköz, nem lelki szükséglet — csak szük-
séges rossz, s nem a szív kamrájába van
burkolva, csak a szívet burkolják bele az

* Mutatvány *Hetényi* Dömény Elemérnek, szín-
társulatunk jeles komikusának és a „Színházi Új-
ság“ szerkesztőjének most megjelent „*Kulisszák
mögül*“ című kötetéből.

ócska lim-lomba, a mikor érdekeket mozdi-
hat elő ez a neveléses disz.

A ki az idealizmusról így vélekedik, az
ne is olvassa tovább ezt a kis igaz történe-
tet, mert szörnyű ostobának fogja találni.

I.

1900-ban, a i fürdőhelynek
egy szép asszony volt a legfeltűnőbb alakja.
Előkelő modora, izléses toilletjei és bámula-
tos szépsége, a figyelem és érdeklődés köz-
pontjává tették. A férfiak belebolondultak,
az asszonyok irigyelték s egymással ver-
senyeztek az ürügy keresésében, hogy meg-
ismerkedhessenek vele. Ő pedig hidegen,
bár udvariasan vissza tudott utasítani min-
den közeledést, nem érintkezett senkivel és
magános sétái után, zavartan egyedülletben
gyönyörködhetett a természet szépségeiben.

Eleinte neheztelt reá a „társaság,“ de
lassanként megszokták s nem háborgatták
zárkózottságában a szép asszonyt. Később
már nem is törődtek vele mert a fürdői
szintársulat megérkezése, bő tápot nyújtott
kiváncsiságuknak.

A szintársulatnak is volt egy visszavo-
nult, csendes férfitagja, a ki 19 éve da-
czára került mindenkit, s nem talált semmi-
ben gyönyört, csak a szabad természetben.
Naponta négyszer-ötször is találkozott a
szép asszonynyal, a nélkül, hogy ügyet

vetettek volna egymásra, a mig egy vélet-
len össze nem hozta őket. Az asszony el-
vesztett egy gyűrűt s kedvencz helyeit
összejárva, sem tudott ráakadni. Szomoruan
indult haza, de a serpentin ut kanyarulatá-
nál az ifjut látta maga előtt, a ki fülíg pi-
rulva nyujtotta át a meglelt gyűrűt. Az
asszonyra különösen hatott a gyerek zavara,
beszédbe bocsátkozott vele s másnap már
együtt sétáltak s azontul elváihatatlan séta-
társak lettek.

Keveset beszéltek s akkor is jelentéktelen
dolgokról, de az asszony tudta, érezte, hogy
a fiu legközömbösebb szava is forró vallo-
más. Egy hétre rá az asszony elutazott,
megengedve a gyereknek a levélírást. Vik-
tor pontosan kapta a választ leveleire, csak
az volt érthetetlen előtte, hogy az asszony-
főtől származó levelek, egytől-egyig érintet-
len leányszivre vallottak. Mennél több leve-
let kapott, annál inkább elmosódott lelkéből
az asszony képe s a helyét elfoglalta egy
üde leányarcz, a milyen a szép asszony
lehetett leány korában. Megírta a lelkületé-
ben végbement változást egy utolsó levél-
ben s azután szenvedett, sokat nagyon so-
kat. Egyszerre csak beteg lett s állapota
mindinkább veszélyesedett, ig végre ön-
kivületbe esett Mikor eszméletére tért, maga
előtt látta az álmodott édes arcot, a leányt,

minden ok nélkül való ezivódást? Csálódni fog! Demokrata ábrándjainak szétfoszló kódében a durva középkort látja felujulni a maga szemforgató kép-mutatásával, inquisitórius dühével és üldözéseivel az ur Jézus — akarom mondani a *demokrata eszmék* szent nevében!

K.

A házbéradó.

A hidegtelelés nem valami kellemes érzés. A miskolczi embert pedig mindannyiszor a hidegtelelés környékezi, valahányszor eszébe jut a — *házbéradó*. De nem is csoda, mert ez az átkozott adó oly iszonyatos súlylyal nehezedik városunk polgáira, hogy azt rövid szavakkal kifejezni sem lehet. Ez az adó vágtá utját városunk fejlődésének, az építkezési kedvnek. Ez az adó a legfőbb oka annak, hogy ma már alig van olyan ház városunkban, a melyen betáblázott terhek ne volnának.

Hogy mi ezzel a kellemetlen dologgal mégis előhozakodunk s polgártársainkat a hidegtelelés veszélyeinek kitesszük, annak az az oka, mert már nem győzzük tovább hallgatni a panaszokat, melyek a közönség köréből lépten-nyomon felhangzottak ez ellen az adó ellen.

Rettenetes igazságtalanság történt Miskolcz városával, a mikor ezt az adót behozták. Nyolcz vagy tiz esztendővel történt ezelőtt. Nem tudjuk, ki volt akkor itt a pénzügyigazgató; de az az ő műve. Ő nyomorította meg városunkat ily kegyetlen módon. Áldják is érte a város polgárai. De azt nem jó volna neki hallani.

Hogyan történt?

Hát úgy történt, hogy — *konszribáltak*. A városi hatóság összeíratta a lakásokat. Ámde a m. kir. pénzügyigaz-

gatóság nem hisz sem a városi hatóságnak, sem a becsületes polgárember szavának, azt gondolja, hogy csalókkal, tolvajokkal van dolga, a kik a napot is letagadják az égről és — utána kutat. Akkor is úgy történt. Maga a pénzügyigazgatóság szintén összeíratta a városban található összes lakásokat és kisütötte, hogy *a bérbéradott lakrészek száma valamivel több a lakások összes számának felénél*.

Ezt azonban csak nagy furfanggal tudták kisütni a fináncz urak. Összeírták ők a Kőporos, Forrásvölgy és Danyivölgy valamennyi pinczelyukat. Összeírták a Kalló, Hutás, Gyár, Salétrom-utczák és a Patkánysor összes viskóit. Azután kiszimatolták, hogy a pinczelyukakba hány koldus jár éjjeli vaczokra, a nyomorult viskók oduiban hány szegény munkás huzza meg magát. Hohó! Hiszen ezek mindnyájan zsellérek, lakók, a kik talán 5—10 frt lakbért is fizetnek egy esztendőre. Ilyen pedig ezer meg ezer van Miskolczon. Tiszta dolog, hogy itt több olyan lakás van, a melyért házbért fizetnek, mint a melyikért nem fizetnek. Miskolcz városát tehát a törvény értelmében azok közé a városok közé kell sorozni, a hol nem *házosztályadót*, hanem *házbéradót* fizetnek.

Mi különbség van a kettő között?

Szakértő egy tekintetre érteni fogja a nagy különbséget. Hanem, hogy a laikus is megértse, a következőket hozzuk fel magyarázatul: Egy 5 szobás háznak *házosztályadója* városokban 24 korona, egy tizenöt szobás házé pedig, tehát olyan házé, a melyben legalább is három úri lakás van, 108 korona. Ellenben ott, a hol mint Miskolczon is — *házbéradó van*, egy ötszobás ház után a tulajdonos, ha azt magalakja is, legalább 160 koronát, egy tizenöt szobás

házbéradó pedig legalább 480 korona egyenes *házbéradót* fizet. A házbéradó tehát körülbelül *ötszöröse* a házosztály adónak.

Mikor Miskolcz városát ezzel az adóval így megnyomorították, a pénzügyminiszter rendkívül megörült, mert a város egyenes államadója egyszerre rengeteg magasra felszökött. Örült a városi előljáróság is, mert ezáltal Miskolcz város pótdójának perczentje jóval alább szállt. Hogy pedig az ilyen pótdó perczentnek alább szállásából a laikus ember valami jót ne magyarázhatson, szükségesnek tartjuk elmondani: hogyan emelkedik és száll a pótdó perczentje? Ha én például 100 korona egyenes állami adót fizetek s a pótdó perczentje 50%, akkor az én városi pótdóm 50 korona; de ha az én egyenes állami adóm 200 koronára emelkedik, akkor is meg kell fizetnem az 50 korona városi pótdót, csak hogy ez az összeg az állami adó összegéhez arányosítva, már csak 25% lesz.

Ne örülj tehát édes polgártársam, a mikor a városi pótdó perczentje *ilyen módon* alább száll. Mert a városi előljáróság ilyenkor mindig vérszemet kap. Micsoda? Hát Miskolcz városa csak nyomorult 25% pótdót vessen ki polgáira? Ez valóságos szegény, mikor más városok 80—90% mellett dolgoznak. Nosza tehát, emeljük a pótdót, ma 30, a jövő évben 40%-ra. És egy szép reggelen arra fogsz virradni édes polgártársam, hogy a pótdó perczentje megint 50% lesz és te 200 K egyenes állami adód után 100 korona városi pótdót fogsz fizetni.

No, de most nem a városi pótdóról, hanem a *házbéradóról* van szó, a mely végképpen agyonsujtotta Miskolcz város lakosait, megölte magának a városnak emelkedését, jólétét és fejlődését. Igen, mert ma már Miskolczon, a

kit a levelekből szeretett meg. Viziónak hitte azt az édes leányalakot s csak akkor érezte a valóságot, mikor a finom kis kezecskék forró homlokát végigsimogatták. Megragadta a kis kezeket s elhalmozta forró csókjaival. A szép asszony huga volt, a ki nénye helyett levelezett s a ki nénye elbeszélése s a levelek után szerette meg szegényt Viktort.

II.

Eljegyezték egymást, a leány elutazott s a szerelmes fiu egy nagyobb társulathoz szerződött kardalnoknak. Minden egyes levelük a komoly, az igaz szerelem édes bizonyossága volt. A szülők beleegyeztek terveikbe s a fiu boldogan gondolt arra, hogy az édes Irmát nemsokára feleségének nevezheti. Nem is titkolta boldogságát s ez volt szerencsétlenségének okozója.

A színháznál tárgyalták házassági tervei.

ket s arra a következtetésre jutottak, hogy neki nem szabad megnősülni, vagy ha igen, akkor színésznőt kell elvennie, mert ő belőle sohase lesz elsőrendű színész s kórista gázsijából nem tarthat el olyan feleséget, mint Irma, a ki előkelő szülők gyermeke lévén, nagyobb igényekkel kell hogy bírjon, sem hogy boldogságuk zavartalan lehetne.

— Mit csinálna maga azzal a nagyuri lánnyal? Az jóléthez, kényelemhez van szokva, hogy élhetnek meg maguk 50 forint havi fizetésből?

— Maga nem vehet el mást, mint egy kardalnoknőt, a ki maga is keres és két fizetésből urasan megtudnak élni. De ezzel mit csinál, ha majd az anyagi gondok hidegitik el magától?

S a fiu, a szegény fiu elhitte, hogy igaz, a mit neki mondanak, hogy ő nem veheti el Irmát, mert nem tudná eltartani. Forró

agygyal sok álmatlan éjszakát töltött el e felett gondolkozva s maga is arra az eredményre jutott, hogy nem szabad a leányt nőül vennie. Sohasem tárgyalták egymással anyagi helyzetüket s Viktor azt hitte, hogy e leány s a szülők többnek tartják őt, mint a mi

Érezte, hogy nem szabad a leány életét hozzákötöni a maga nyomorához, de azt is érezte, hogy Irmán kívül más nőt sohasem tudna szeretni. Leült és megírta levelét, a mely csak azt tartalmazta, hogy feledje el őt, mert nem lehetnek egymásé soha.

Másnap reggel levelet kapott Irmától, a mely tele volt egy ártatlan leányszív első szerelmének minden boldogságával s az édes jövő biztató reményével.

Zokogva olvasta el a levelet, elhalmozta forró csókjaival s nyomorultnak, nagyon nyomorultnak érezte magát. Ezt a szívet, ezt a boldogságot kell hát elveszteni neki?

Rosenberg Mór

női-divat-, vászon- és fehérnemű áruháza

Miskolcz, Széchenyi-utca

nagy raktár női-, férfi és gyermek-fehérnemű és menyasszonyi kelengyékben.

Megérkeztek a legújabb

tavaszi angol és francia ruhaszövetek,

Blouse-selyem, valód iszépességi vászon és asztalneműek

Mintákat bérmentve küldök.

házbéradó miatt senkisésem törekszik arra, hogy magának saját használatára tulajdonul egy házacskát szerezzen. Ez itt nem fizeti ki magát, mert hiszen számításba véve a vételár kamatait, a fentartási költségeket, a biztosítéki díjat és a *magas házbéradót*, még talán többbe kerül a saját tulajdonában való lakás, mintha bérbe laknék.

Szóval meg vagyunk ölve.

És csodálatos, ez ellen az adó ellen a városi hatóság — legalább a mi tudtunkkal — semminemű lépést nem tett. Összetett kezekkel, tétlenül nézte, miként emészti föl ez a rettenetes és igazságtalanul reánk vetett adó a polgárság életerejét, a házak értékét s miként roskad le egyik ház a másik után a betáblázott terhek sulya alatt.

Debreczen már csak nagyobb és gazdagabb város, mint Miskolc és az Alföldnek ez a nagy városa még mai napig is *házosztályadót* fizet. Annak a városnak böles előjárósága meg tudja menteni a lakosságot a házbéradó kegyetlen pusztításától. Debreczen város hatósága megmozdított minden követ s nem nyugodott addig, míg az államkincstárral szemben ki nem mutatta, hogy neki joga van a törvény alapján megkövetelni a *házosztályadó* alkalmazását. S keresztül is vitte ezt.

Ha mi is kimutatjuk, hogy a lakásoknak fele nincs bérbeadva; akkor mi is követelhetjük, hogy városunk területén a *házbéradó mellőzésével a házosztályadó alkalmaztassék*.

Erősen hisszük, ha ezt mi is éppen úgy kimutathatjuk, mint Debreczen, ha itt is — mint Debreczenben — a konyhákat, élés kamarákat, műhelyeket, pinzelyukak odút, bérbeadott lakásoknak nem számítjuk.

Egész bizalommal föl hívjuk tehát vá-

Délután felment a színházhoz s az egyik kulissza sima rá májára ezt a mondást írta:

„A holtak béke, az élők üdv!”

Azután elvitt a színházból egy ócska, rozsdás pisztolyt, hazament és megtöltötte. Egy darabka papirosra pedig megírta az utolsó pár sort az ő édes Irmájának:

„Édes Irma! Jöjj el a koporsóhoz, érte-d haltam. Viktor!” S azután főbe lőtte magát.

Az imádott leány még aznap sürgönyileg kapta meg Viktor üzenetét, de a más-napi budapesti lapokból azt olvasta, hogy: . . . Viktor, a makói színház fiatal kardalnok, a társulat egyik bájos művésznője iránti reménytelen szerelme miatt agyonlőtte magát. Hogy honnét vette a tudósító ezt a hirt, azt bajos lenne eldönteni?

S a szegény Viktor koporsója kigördült a színház udvaráról s nem hullott reá egy könyecsepp sem az „*ideál*” szép szeméből.

De ha kezeibe téved Önnek ez a könyv, kedves Irma nagysád, vegyen ki mellcsokrából egy szál virágot s küldje el arra a sirra, a mely alatt egy igaz ember alussza örök álmát. Talán leszívárog a kis virág illatából egy parányi ahhoz a porhüvelyhez, a melyik a világ legnemesebb szívét takarta. Tegye meg kérem, hiszen megérdemli ezt Viktor — — — a mi Viktorunk.

rosunk hatóságát s a képviselőtestületet, hogy ne várja be az új adóreformok életbeléptetésének idejét, mert ki tudja, mikor lesz abból valami; hanem haladéktalanul tegye meg az általunk mondott irányban a szükséges lépéseket. Ezzel polgáraink jólétét nagyban előmozdítanák.

Bizony Ákos beszéde. Városunk északi kerületének országgyűlési képviselője ismét nagyszabásu beszédet mondott szerdán, e hó 5-én a parlamentben. A beszéd, melyet az egész Ház osztatlan figyelemmel hallgatott, bő kivonatban a következő:

„A jó közigazgatásnak — mondja szóló — az embert egész életén végig kell kísérnie, születésétől haláláig, hol támogatva és védve, hol korlátozva és büntetve, de mindig jóakarattal és a közügy érdekében. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hogy jelenlegi közigazgatásunk rossz, vagy legalább is nem kielégítő, erre vonatkozólag mindannyian egyetértünk, de már arra vonatkozólag, hogy mi az oka ennek a sajnos körülménynek, igen eltérő a nézet. Az állami közigazgatás hívei, a kiknek híve, fájdalom, évről-évre, mondhatnám napról-napra szaporodik, a közigazgatás hiányos voltának okát az önkormányzatban keresik, és ebbeli álláspontjuk igazolására hivatkoznak arra, hogy a jelenlegi közigazgatás, legalább látszólag, az önkormányzat rendszerére van fektetve, következésképpen ha a közigazgatás rossz, ennek az a rendszer az oka, melyen az nyugszik. Ezzel szemben mi, kik az önkormányzat hívei vagyunk, azzal válaszolunk, hogy Magyarország 1848 óta *igazi önkormányzat sohasem volt és most sincs*. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Következésképpen a közigazgatás rosszának az oka a nem létező önkormányzat nem lehet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hogy községi önkormányzat nincs, az kétségtelenül kitűnik abból, hogy minden érdemleges határozat felsőbb jóváhagyást igényel, és még azok a határozatok is, a melyek esetleg nem igényelnének felsőbb jóváhagyást, felebezés útján a miniszter elé vihetők, úgy, hogy mint utolsó forum, a legkisebb községi ügyet is a miniszter dönti el. Ennek illusztrálására, hogy milyen képtelenségekre vezet az ilyen korlátlan felebezési szabadság, hivatkozom arra, hogy a községekkel szerződéses viszonyban álló magánügyek, bérlők, haszonbérlők, tisztán a polgári bíróság illetősége alá tartozó magánjogi ügyekben is közigazgatási felebezéssel élnek és sokszor nem is eredménytelenül, úgy, hogy a községnek saját dolgában hozott határozatait a törvény, a jog és az igazság ellenére a felsőbb hatóságok megváltoztatják. Tudok esetet arra is, hogy midőn egy község azt határozta, hogy egy egészen új községházat fog építtetni egy tulajdonát képező telken, akkor *felebezés folytán a belügyminiszterium kötelezte azt a községet arra, hogy egy bizonyos házat egy bizonyos árért vásároljon meg*. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.) Engedelmet kérek, a hol ilyenek történhetnek, ott községi közigazgatásról ne beszéljünk! (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Nincs Magyarországon törvényhatósági önkormányzat sem, mert úgy a vármegyék, mint a törvényhatósági joggal bíró városok teljesen a kormány gyámködása alá vannak rendelve és önállóan a legcsekélyebb dolgokban sem intézkedhetnek.

Az igazi önkormányzat az én nézetem szerint abban áll, hogy az illető testület a maga ügyeiben önállóan intézkedhessék, a maga szükségleteinek fedezéséről önmaga gondoskodhassék és határozatait saját közegeivel végre is hajthassa. Ettől az önkormányzattól a mi állapotaink mérhetetlen távolságban vannak. Az önmegadóztatás elvét 1867-ben mindjárt az alkotmány helyre-

állításakor megcsonkították, a mennyiben a megyék közigazgatási szükségleteinek ki-elégítésére az önmegadóztatás helyett a szűken kimért állami dotációt hozták be. Halottam hangsúlyozni a vita folyamán, hogy az állami dotáció, mely 1883-ban ötödfél millió forintban lett megállapítva, újabb időben lényegesen emelkedett. De hát mi ez? Hiszen a mostani költségvetésben is 13 millió korona van a vármegyék dotációjára felvéve. Ha összehasonlítjuk ezt a csendőrség költségeire felvett 11 millió koronával, kitűnik az a neveléses dolog, hogy a csendőrség két millióval kerül csak kevesebbe, mint az egész vármegyei adminisztráció (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

A vármegyékből a szakközvegeket apródonkint elszedegették. Először megszüntették a vármegyei mérnöki hivatalokat, úgy, hogy majd minden mérnöki szakképzettséget igénylő dolgot az állami építészeti hivatalok látnak el. Államosították az állategészségügyet. Küszöbön van az emberi egészségügy államosítása is. Legközelebb államosították a vármegyei pénztárakat és számvevőségeket. Még ebben a korlátolt ügykörben is a vármegyék minden határozata vagy hivatalból, vagy felebezés útján a kormány elintézésé alá kerül.

Hogy micsoda képtelenségek kerülnek ki ezekből a miniszteri bürokból, ennek illusztrálására két példát hozok fel. (Halljuk! Halljuk!) Egy rendezett tanácsú város tűzrendőri szabályrendeletébe erőszakkal be akarta vétetni a miniszteri rendelet, hogy az utcákon és az udvarokon tilos a pipázás. Alig voltak képesek felvilágosítani, hogy hiszen a városokban az utcák és udvarok nincsenek tele gyulékony anyagokkal, hogy annyira lehessen a tűzvéstől félni, de meg annyira rendőr és csendőr kellene ahhoz, hogy az ilyen rendeletet keresztül is lehessen vinni.

A másik eset a miniszterium számvevőségénél történt, a hol egy számadás ellen azt az észrevételt tette a miniszteri számvevőség, hogy indokoltassék, miért szükséges a szőlőt az idén is befedni, holott a mult esztendői számadásban már szerepel a fedési költség. Hát az illető jámbor azt gondolta, hogy a szőlőt talán zsindelettel szokták ellátni. (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Ha azt a rengeteg költséget, a mit a nézetem szerint merőben felesleges központi tisztviselőknek dotációjára fordítanak, odaadták volna annak idején a vármegyéknek, akkor ma nem lenne az az általános meggyőződés, hogy a mi közigazgatásunk ázsiai. Nem az önkormányzatban van a hiba, hanem a tulságos központosításban és a bürokracia túlfengésében. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Rozsul fizetett, elégtelen számu, munkával tulhalmozott, ezenkívül a legméltatlabb bánásmódban részesülő, elkeseredett tisztikartól jó közigazgatást várni nem lehet. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A vita folyamán már többen felemlítették azt, hogy minő jogtalanságok történnek a megyei tisztviselőkkel, de én sem hallgathatom el azt, a mi különösen újabb időben jött divatba, hogy időszakonként, különösen mikor hangulatkeltésre van szükség, a vármegyék ellen valóságos razzákat rendeznek az országban. Mindenféle aprólékos szabálytalanságot, mi a megyei közigazgatásnál kikerülhetetlen, még pedig főképpen azért, mert elegendő munkaerő nincs, felfújnak és minden alapos ok nélkül csoportostul rendelik el a fegyelmi eljárást, gondoskodván arról, hogy a szabálytalanságok szépen kiszinezve rögtön a napi sajtónak dobassanak oda példát. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Kifogásolnak ezek a miniszteri kiküldött urak még olyan dolgokat is, hogy az ember valósággal nem tudja, nevesse n-e, avagy boszankodjék. Tudomásom szerinti egy városnál, a melynek egyik elhalt polgára végrendeletileg bizonyos jótékony célra, másik polgára pedig szintén végrendeletében vá-

rosszépítési czélokra bizonyos összegeket hagyományozott, megbotránkoztak a miniszteri kiküldöttek azon, hogy nincsen alapítvány-level kiállítva és kötelezték a várost arra, hogy azt pótlólag állíttassa ki. No már engedelmet kérek, az iránt lehet vitakozni, hogy az embereknek működését kritika tárgyává tenni szabad-e vagy sem, de hogy meghalt emberekkel nem lehet alapítvány-leveleket kiállíttatni, ez már, azt hiszem, hogy világos. (Tetszés és derűtség a szélsőbaloldalon.)

Az igazságügyminiszter ur is rendel el időszaki vizsgálatot, megvizsgálják a bíróságokat is és ott is találnak több-kevesebb szabálytalanságot, de az igazságügyminiszter ur megelégszik azzal, hogy az illető tisztviselőket figyelmezteti a hibákra, figyelmezteti, hogy azokat orvosolják és semmi-féle különös baj nem történik. A belügyminiszter ur azonban rögtön olyan leiratokat intéz a vármegyékhez, mintha fegyházba való gonosztevőkkel beszélne.

Domahidy Elemér képviselő ur azt állította, hogy a közigazgatás a vármegyéknek azért olyan rossz, mert nem arra való emberekkel töltik be az állásokat. Megengedem, hogy ő szakértő e részben saját vármegyéjében, a hol ő is hivatalnok volt (Derűtség a szélsőbaloldalon.) és hogy ott minden úgy is történik; de engedelmet kérek, ezt általánosítani nem lehet. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Az én vármegyémben pl. ilyenek nem történnek. Azt mondotta, hogy a tisztviselői állást nem lehet másként szerezni, mint, hogy ha az illető vagy kiváló kortes, vagy nagyon rokonszeves egyéniség és betudja magát hizelegni vagy pedig nagy családhoz tartozik. Engedelmet kérek, egyáltalában nem így áll a dolog, annyira nem, hogy manapság már kvalifikált embereket kötéllal kell fogni a vármegyei hivatalokra és ez nagyon természetes is. Rossz fizetés, emberfeletti munkahalmaz, méltatlan bánásmód és még ehhez hozzá az állás bizonytalansága, mindezek olyan körülmények, a melyek az embereket elkedvetlenítik és a megyei pályáról valósággal elkergetik. Nem az a baj tehát, hogy odavaló embereket nem választanak be, hanem hogy megfelelő erők nem is jelentkeznek az ilyen hivatalokra. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Többször hallottam hivatkozni a vita folyamán arra, hogy a miniszterelnök ur belügyministersége alatt már igen sok törvény hozott meg, a mely hivatva van a közigazgatás hiányain segíteni. Megengedem, hogy vannak ilyen törvények, de hogy ezektől lehessen várni a közigazgatás megjavulását, azt már részemről el nem ismerhetem. Nem apró-cseprő foltozgatásokra van itt szükség, hanem gyökeres, alapvető munkára. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ha házunk düledező állapotban van, hasztalan veretünk fel a tetőre néhány zsindelet és hasztalan csináltatunk be egy pár kitörött ablaktáblát. Hogyha kabátunk elrongyosodott és kopott, nem segítünk azon azzal, ha lefejtjük róla a zsinórt és a gombokat az egyik oldalról a másikra varratjuk fel. Egyik előttem szólott t. képviselőtársam, — talán Böszörményi Sándor volt, — azt mondotta, hogy az állami közigazgatással már a függetlenségi párt is megbarátkozott, tehát eljött az ideje annak, hogy ezt életbe léptessük. (Ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Engedelmet kérek, a t. képviselő ur igen téved, mert mi folytonosan sürgetjük ugyan a közigazgatás gyökeres megjavítását, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) de nem az állami közigazgatás, hanem az igazi önkormányzat alapján. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hivatkozott — gondolom — Böszörményi vagy Boncza Miklós t. képviselőtársam arra, hogy az állami közigazgatás annyira népszerű, hogy ıme, a Szapáry-féle csonka törvény óta már három általános képviseléválasztás volt, és az ország mindig annak a pártnak adott többséget, a mely az állami közigazgatást

követelte. T. képviselőtársam azonban retentő nagy tévedésben van. Magyarországon mindenféle kormányoknak és mindenféle kormányprogramnak többsége van és többsége lesz, míg a viszonyok nem változnak. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Igen sokat mernék arra tenni, hogy ha a miniszterelnök ur felállana és azt mondaná, meggyőződtem arról, hogy jó közigazgatást csak az igazi önkormányzat alapján lehet rendezni, tehát én igenis rendezni fogom azt önkormányzati alapon, hogy megadom a vármegyének mindazt a jogot, a mi ahhoz szükséges: másnap az egész országban kivilágításokat rendeznének. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Kubik Béla: Az üdvözlő sürgönyöknek nem lenne se vége, se hossza! (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Ballagi Géza: Nem mond ujat! Ezt akarjuk mi is! (Ugy van! jobboldalon.)

Kubik Béla: Mit? Önkormányzatot?

Ballagi Géza: Igen!

Kubik Béla: No, ezt még nem tudtuk! (Derűtség a baloldalon.)

Marjay Péter: Ballagi úgy beszél, mintha miniszter volna! (Derűtség és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ezt csak Ballagi akarja!)

Ballagi Géza: Mindenki ezt akarja. Minden szabadelvű ember Magyarországon ezt óhajtja! (Ugy van! a jobboldalon.)

Bizony Ákos: Legsürgősebb kérdés, véleményem szerint a községi közigazgatás javítása, nemcsak azért, mert ez az alapja mindennek, hanem azért is, mert ott van a legtöbb hiány. Azelőtt az ügyvédek tartották azt, hogy azoknak mindenhez kell érteniök és bizonyos tekintetben volt is ennek jogosultsága, mert az ügyvéd igen magas kvalifikációval bír az összes közfunkcionáriusok között. (Ugy van! a baloldalon.) Manapság azonban az ügyvédek a községi jegyzők mellett valósággal eltörpülnek.

A községi jegyzőnek értenie kell a községi közigazgatáshoz, az adóügyekhez, a hagyatéki eljáráshoz, az iskolaügyekhez, az egészségügyekhez, az állategészségügyhöz, a katonai ügyekhez, a községi bíraskodáshoz, a mezőrendőri és erdei kihágási ügyekhez, az iparügyekhez, a közigazgatási és az építési ügyekhez, statisztikához, az anyakönyvvezetéshez és Isten tudja még mi mindenhez (Ugy van! a baloldalon.) És ez a rengeteg ismeretkör kívánatik egy olyan egyéntől, a ki mindössze hat gimnázialis vagy reális iskolát végzett, egy évig jegyzői praxison volt és tett is felületes jegyzői vizsgát. Igaz, hogy újabb alkottatott egy törvény, a mely szerint jövőre a jegyzőktől az érettségi vizsgát és a jegyzői tanfolyam elvégzését kívánják meg, de ez a kvalifikáció is rendkívül alacsony ehhez a fontos funkcióhoz képest, és ezután ennek következményeit csak a jövő nemzedék fogja élvezni.

A miniszterelnök ur azt mondotta, hogy ő meggondolná, merjen-e alispánvárrá vállalkozni? Én meg azt mondom, hogy a miniszterelnök urnak nagyon sokat kellene még tanulnia, a míg olyan községi jegyző lenne belőle, a kit kiküldöttei fegyelmi eljárás alá ne fognának. (Derűtség a baloldalon. Mozgás jobboldalon.)

Kubik Béla: Mert ott nemcsak beszélni kell! (Derűtség a baloldalon.)

Bizony Ákos: Pedig ezeken a községi jegyzőkön fordul meg nemcsak a községi, de a törvényhatósági, sőt az állami közigazgatás is. Hát akkor azután hogy legyen jó a közigazgatás? (Zaj a jobboldalon.)

Ezután a tisztviselők kinevezésének vagy választásának nagy kérdését fejtegeti politikai, közigazgatási és önkormányzati szempontból. Nagy hatással beszél a közigazgatási bizottságról. „A mint látom — mondja szóló — meg akarják tartani a magyar közigazgatási bizottságot, ezt a szerencsétlen, se hus-, se hal-féle szervet. Ebben a bizottságban a főispán elnöklete alatt ott van az alispán, a főjegyző, a tiszt ügyész, az árva-

szék elnöke, a főorvos, a királyi adófelügyelő, az államépítészeti hivatal főnöke, a tanfelügyelő, a királyi ügyész, a gazdasági tudósító és tíz választott tag. Ezek közül az urak közül talán mindegyik ért valamit, de olyan dolog nincs a föld kerekességén, mely e bizottság többsége előtt ne volna arabs. Ilyen testületre bizni a tulajdonképeni önkormányzatot, — mert hiszen intézkedni csak ez fog, a közgyűlés csak ellenőriz úgy, ahogy, — azt nagyon szépen megköszönném. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Néhány szóval még ki akarok terjeszteni a képviseléválasztói jogra, miután a miniszterelnök ur, ha jól emlékszem, azt ígérte, hogy ezt a kérdést majd a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával fogja behatóbban tárgyalni. Tett azonban a miniszterelnök ur elvi kijelentéseket. (Halljuk! Halljuk!) Nevezetesen azt mondta, hogy ő nem ellensége a választói jog kiterjesztésének, nem ellenzi a választókerületek helyesebb beosztását, sőt talán hajlandó elfogadni a községenkénti szavazást is, de sem az általános szavazati jogot, sem a titkos szavazást el nem fogadhatja, mert ez nemzetiségi szempontból nagyon veszedelmes. (Egy hang a szélső baloldalon: Igaz is!) Hát először is azt vagyok bátor megjegyezni, hogy a miniszterelnök urnak, mint belügyminiszternek nem az a hivatása, hogy valamit ne ellenezzon, hogy valaminek ne legyen ellensége, hanem az, hogy nyujtsa be az erre vonatkozó törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Be kellett volna azt már a múlt országgyűlésen nyujtani, és akkor már ez a ház is új alapon lett volna összealkotva, (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) de még most sem hallottam erre nézve semmi-féle pozitív ígéretet; pedig legalább is a választói jognak bizonyos mérvű kiterjesztése már az elemi igazság követelménye. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Egyébiránt, hogy az az általános választói jog miért volna olyan veszedelmes azzal a korlátozással, a mely ennek a pártnak programjában benne van, hogy t. i. az illetőnek magyarul írni és olvasni kell tudnia, azt nem tudom belátni; sőt ellenkezőleg, attól tartok, hogy ezen programnak, így, ilyen mereven való felállítására bizonyos igazságtalanság lenne a nemzetiségekkel szemben. Ugyannyira, hogy én fejezem ki — ezt csak mint saját nézetemet részem ki — úgy tartanám ezt a kérdést helyesen, jogosan és igazságosan megoldhatónak, hogy mindazok, a kik ez idő szerint választói joggal bírnak, azt megtartanak azután is és hogy hozzájuk sorakozzanak azok, a kik magyarul írni és olvasni tudnak. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Egy hang a szélsőbaloldalon. Mindnyájanszavazhassanak!) A mi pedig a titkos szavazást illeti, már engedelmet kérek, ha a miniszterelnök ur, a mint állítja, barátja a tiszta választásoknak, akkor nem értem azt, hogy hogyan ellenezheti a titkos szavazást. Hiszen a tiszta választásnak ennél hatékonyabb biztosítéka nincs az egész földkerekségén. (Ugy van! Ugy van! a bal- és a szélsőbaloldalon.) A titkos szavazás behozatala esetén az etetés-ítatás, vesztegetés s a hivatalos presszió egyszerre megszűnik, mert ez esetben nem lehet a szavazást ellenőrizni. (Egy hang a szélsőbaloldalon: Nem lehet behozni, mert a függetlenségi eszme diadalát jelenti.)

Megengedem, hogy az etetés-ítatást, vesztegetést más eszközzel is korlátozni lehet, de a hivatali pressziót egyedül és kizárólag csak a titkos szavazás tüntetheti el. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert hiába bocsát ki a miniszterelnök ur számszámra is rendeleteket, hogy így meg úgy nem kíván senkit korlátozni és meggyőződését mindenki szabadon követheti: a tisztviselők tulnyomó része mégsem fog sohasem bátorkodni az ellenzékre szavazni, mert nem tudhatja azt, hogy nem változik-e meg a miniszterelnök ur nézete, vagy hogy nem jó-e helyébe olyan más miniszterelnök, a ki-

nek ellenkező nézetei vannak, és akkor aztán majd utána lapoznak, hogy ekkor és ekkor ki hogyan szavazott. Már pedig azt tartom, hogy Magyarország nem elég nagy ahhoz, hogy azt a 40—50.000 állami tisztviselőt a választásoknál teljesen negligálni lehetne. Most ez így van, mert azok vagy meggyőződés nélkül mindig a kormányra szavaznak, vagy tartózkodnak a szavazástól. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Nem akarom a t. ház türelmét továbbra is igénybe venni, (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon. Mozgás. Elnök csenget.), csak röviden azt jelentem még ki, hogy a jó közigazgatás első és alapföltétele az életerős önkormányzat, az elegendő számú és jól fizetett, a helyi viszonyokkal ismerős, a néppel együttérző tisztviselői kar, és a bár hatékony, de nem kicsinyeskedő és mindig jóakaratu ellenőrzés. (Igaz! Ugy van! bal- és szélsőbaloldalon.)

Én ezeket a feltételeket sem a miniszterelnök ur eddigi szereplésében, sem tett nyilatkozatában meg nem találván, a belügyi költségvetést el nem fogadom. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

UJDONSÁGOK.

Márczius idusa.

A magyar nemzet szent és nagy napja, Márczius Idusa, közeledik. Mához egy hétre ünnepelni fogunk valamennyien, s elzarándokolunk a szabadság oltárához, hogy erőt merítsünk belőle az igaz honszeretethez és áldozatkész hazafisághoz. Ötvennégy éves fordulóját ünnepeljük e napon negyvennyolc márczius 15-ikének, a mely napot ország-szerzte ünneppé avatta a magyar. S ha e napon nem is ünnepel velünk a hivatalos világ, velünk ünnepel minden igaz magyar, mert márczius 15-ikének varázsa mindenkoron élni fog a magyar szivekben. — Miskolcz város hazafias közönsége ez évben is lelkes érdelemmel fogja megünnepelni nemzetünk újja ébredésének e nagy napját. Márczius hó 15-én reggel 9 órakor a reformátusok Kossuth-utcza templomában hálaadó istentisztelet lesz, mely alkalommal Csik Dániel püspöki tit.ár és főgyimnasiumi vallásnár mond alkalmi imát, az ünneplő közönség pedig ima előtt a „Hymnus“-t, ima után a „Szózat“-ot énekli orgonakísérettel. Istentisztelet után az egyes iskolákban tartatnak hazafias ünnepélyek. Délután a közmivelődési egyesület a daláregylettel együtt tartja a főünnepélyt a Korona szálló termében. Este a polgári, vasuti és iparos ifjusági dalkörök a Seper-szállóban fognak estélyt tartani. A délelőtti ünnepélyek központja a Kossuth-szobor megkoszorúzása lesz az ifjuság, honvédegyelet, gazdakör által. A vidéken Diósgyőrből érkezik hasonló ünneplés híre, a hol a dalkör tart emlékünnepélyt énekkel és szavalatokkal.

— **Dr. Frank Miksa temetése.** A hirtelen elhalt dr. Frank Miksa holttestét csütörtökön délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra. A kora délutáni órákban óriási néptömeg tolongott a Széchenyi utczai gyászház körül s két óra előtt már valóságos feketélt az utcza. Pontban két órakor kezdődött a végtisztesség. Az egyházi énekkar gyászdalt adott elő, a mely után dr. Spira Salamon hitszónok tartott magas szárnyalású halotti beszédet, majd a miskolci orvos kar nevében dr. Ixel Soma mondott búcsuztatót, mire az egyházi énekkar újból egy gyászdalt énekelt,

s megindult a halottas menet a temető felé. A temetésen a vármegye és a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőségének tisztikara, a borsodmegyei orvos-egylet és orvos szövetség, valamint a Borsodmegyei Takarékpénztár igazgatósága testületileg képviseltette magát, de ott volt a város minden rendű és rangú lakosa. Koszorukat számosan küldöttek.

— **Szerencsétlenül járt tűzérhadnagy.** Nagy szerencsétlenség érte tegnap délelőtt a helybeli tisztikar egy jeles tagját, ki a polgárság körében is általános kedveltségnek örvendett. Hess Miklós tűzérhadnagy ugyanis tegnap reggel a lovagló iskolában szokása szerint lovára akart ülni, s még nem tette lábát a kengyelbe, midőn lova ugrándozni kezdett, majd midőn felült reá, levetette, s a fiatal hadnagy oly szerencsétlenül esett le, hogy arczán súlyosan megsérült. Azonnal beszállították a helyőrségi kórházba, hol sokáig feküdt eszméletlenül. Sérülése súlyos. Attól félnek, hogy agyarázkódást is szenvedett. A szerencsétlenül járt hadnagy iránt, ki fia Hess Jenő helybeli tekintélyes kereskedőnek, az egész városban általános részvét nyilvánul.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Borsodvármegye közigazgatási bizottsága f. évi márczius hó 10-én d. e. 9 órakor br. Vay Elemér főispán elnökle alatt Miskolczon, a vármegye székházának tanácstermében rendes havi ülést fog tartani.

— **A miskolci ügyvédi kamara dr. Sugár Adolf ügyvédet Miskolcz székhelylyel az ügyvédek lajstromába felvette; Kusa Béla tornalliai ügyvédet elköltözés folytán és Miskolczy Pál miskolci ügyvédet — saját kérelmére — az ügyvédek lajstromából törölte.**

— **Megbüntetett máv. tisztviselő.** Márky Béla máv. üzletvezetőségi hivatalnokot kivándorlási ügynökösödése miatt, a sajoszentpéteri szolgabíró 400 korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre ítélte.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A felső-miskolci róm. kath. hitközség folyó évi márczius hó 2-ára hirdetett közgyűlése elhalasztott és az holnap, vasárnap, a délelőtti mise után fog megtartatni.

— **Kurucz estély.** A borsodmiskolci közmivelődési egyesület és a miskolci daláregylet f. hó 16-án a „Korona“ szálló nagytermében a miskolci daláregylet javára kurucz estélyt rendeznek. Az estélyen — mely 8 órakor kezdődik — Fetés István felső kereskedelmi iskolai tanár felolvasást tart a kuruczvilág költészetéről, a daláregylet pedig a kurucz dalokat mutatja be, részben zene kísérettel. Belépti díj személyenkint 50 fillér.

— **Tűzoltók gyűlése.** A miskolci önk. tűzoltó egylet rendes közgyűlését a városháza nagytermében holnap vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. A parancsnokság jelentése 1091. évről. 3. A felügyelő bizottság jelentése 1901. évről. 4. Az 1902-ik évi költségvetés megállapítása. 5. Felügyelő bizottság, orvos, titkár, építész és szertárnok választása. 6. Esetleges indítványok.

— **Kulissza titkok.** E cím alatt jelent meg a napokban Hetényi Dömény Elemérnek, szintársulatunk jeles komikusának és a Színházi Ujság szerkesztőjének könyve, mely tiz, a színészeletről vett elbeszélést tartalmaz. Úgyes munka, melyben a szerző, saját tapasztalatai alapján örökít meg néhány érdekes történetet. Van az elbeszélések között több komoly tárgy is, de a legtöbben vig humoros hang csendül meg. A „Kulissza titkok“ kapható László Adolf könyvkereskedésében és a szerzőnél 2 koronáért. — Mai tárczarovatunkban közlünk belőle mutatón egy elbeszélést, a melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Bábatanfolyam.** A miskolci „Erzsébet kórházban e napokban nyílt meg a

hatodik bábatanfolyam, melynek vezetése ezuttal is dr. Sebőssy Mór kórházi orvosra van bízva.

— **Uj pénz.** Lesz uj pénzünk. Szép formájú, kékszin-nyomású, sárga alapu bankó, ötvenkoronát ér belőle minden egyes darab. Most készítik Bécsben az Osztrák-Magyar Bankban s amire a kikelet elérkezik, a kényes, tiszta papírpénz is megkezdí vándorlását. Az uj bankók kapósságát legjobban bizonyítja az a tolongás, amelyet a kibocsájtási napokon gyűjt maga köré az Osztrák-Magyar Bank bécsi és pesti palotája. Van ilyenkor kelete a ropogós bankónak. Az ember azt hinné, hogy egy elkapkodják, hogy mintája sem marad vissza a bank kasszájában. Májusban utra kél az uj ötven koronás. Eleinte megbecsüli az, akinek van, de azután megunja, megszokja s tulad rajta, mint akármelyik régibb fajtájú kollegáján. Amig uj lesz, dédelgetjük, becézzük, óvatosan rakjuk egymás mellé a pénztárczába, de azután csak anyiba vesszük, mint a többit. Persze hogy mindvégig nagyobb becse lesz, mint a huszkoronás s tizkoronás pajtásának, de a tetszetőség csakhamar degradálódik azok mellé. Meg azután egy kis szuverén fölény is van az ilyen nagy pénzben az apróbbakhoz képest s ez az a takarékosági ösztön, amely nem szereti apróbbra váltani az ilyen nagy értéket, mert akkor hamar elpazarlódik az ember kezén!

— **A bőripari hitelszövetkezet gyűlése.** Miskolcz és vidéke bőri ari hitelszövetkezete ez idei évi rendes közgyűlését márczius hó 23-án délután 3 órakor tartja az ipartestület tanácstermében.

— **Turista kirándulás.** A Borsodi Bükk-Egylet Márczius 9-én vasárnap, délutáni kirándulást rendez. Utirány: Avas, Magoshegy, Nagykőmázsa, Tapolca, Miskolcz. Indulás d. u. 1 óra 30 perczkor az Erzsébet-térről. Élelemről kiki maga gondoskodik. Gyalogolás 4 és fél óra. Vasgyáriak a Magoshegyen csatlakoznak.

— **A miskolci önkéntes tűzoltó-egylet 10000-ik örségének megünnepélése** alkalmából tartott népnepély jövedelméből egy új mentő- és tűzoltó szerkocsi beszerzését határozta el. A kiirt pályázatban több fővárosi ajánlattal szemben Bátorffy Ferenc helybeli kocsigyáros nyerte el az elsőseget, ő bizatván meg a mentő- és tűzoltó szerkocsi elkészítésével.

— **Elkeseredett fodrász inas.** Malatidesz Szemere u. borbély üzletében mint inas volt alkalmazva a 15 éves Novák Károly, kit bátyja, valami csinyjéért megfenyített. Ez annyira elkeserítette a fiatal legénykét, hogy nekiment a Sajónak s már a habokba is veszett volna, ha a parton állók ki nem fogják. Így aztán csak hideg fürdőt vett s a mentők szállították lakására.

— **A vízbe ölte magát.** A mult hó 20-ika körül az a hir járta be a várost, hogy egy fiatal leány a sajo vizébe ölte magát. E hir valónak bizonyult, a mennyiben Zsolczán 22-én egy női holttestet fogtak ki a Sajóból. A hullában Rudai Alber vasuti munkásnak Giza nevű 17 éves leányát ismerték fel, a kit ugyancsak Zsolczán, hat nap mulva temették el. Miért ölte magát a fiatal leány a vízbe nem tudni. De nem tudni azt sem, miért voltak oly lelketlenek szülői, hogy gyermekeik holttestét hat nap multán hagyták eltakaritvatni?

— **Köszönetnyilvánítás.** A miskolci önk. tűzoltó-egylet parancsnoksága a legmélyebb hála és elismerés nyilvánításával e helyen is köszönetét fejezi ki a „Borsod-Miskolci Gözmalom Nagytek. Igazgatóságának, ki a fizetéses tűzoltók nyugdíjalapja javára 200 koronát, valamint mentő egyletünk javára, mentőeszközök beszerzésére szintén 200 koronát adományozott. A nemes tett önmagát dicséri s nemes példája a közjótékony-ságnak.

— **Siketnémák fevétele.** A „Hevesvármegyei siketnéma-intézet“-be a jövő iskolai évre 12—15 siketnéma gyermek vétetik fel.

A felvétel iránti kérvények május hó végéig benyújtandók. Bővebb felvilágosítással az as intézet igazgatósága (Eger Király utca 16 szám) készségesen szolgál.

Nyilvános köszönet. A Borsod-Miskolczi Gőzmalom r. t. igazgatósága a hadastyán-egyletnek 100 koronát volt szíves adományozni. — Fogadja hálás köszönetünket a kegyes adományozásért. Hadastyán-egylet elnöksége.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Borsodmegyei Takarékpénztár tekintetes Igazgatósága népkonyhánk céljaira 30 korona adományt juttatni kegyeskedett, mely nagylelkű készségeért fogadja a m. t. igazgatóság hálás köszönetünk nyilvánítását. Kiváló tisztelettel, Miskolcz, 1802. márczius 4-én a miskolczi izr. nőegylet elnöksége.

x **Viola crème** szeplő, májfolt s az arcz mindenféle tisztatlanságai ellen biztosan ható zsirtalan készítmény. Jóságát legjobban bizonyítja az, hogy 8 év óta forgalomban lévén, azóta számos értéktelen utánzata keletkezett. Egy tégely 50 kr. Hozzá való

Puritas szappan 1 drb 35 kr., 3 drb 1 frt. **Viola puder** fehér, rózsza és crème színben. egy kitűnően tapadó ártalmatlan hölgypor, a mely ma már a legelegánsabb hölgyek pipere asztalán foglal helyet. Egy doboz 60 kr.

Évek óta tapasztalom, hogy készítményeim a közönség másoknál is keresi. E helyen tudatom, hogy itt elősorolt közkedvelt készítményeim helyben kizárólag csak nálam kaphatók.

Szabó Béla pipere-szappangyáros, gyógyszer- és illatszer-üzlete **Miskolczon.**

— **Egy színpad** műkedvelők részére *kölcsönzésre*, esetleg *eladásra*. Bővebbet *Hradil* festőnél, Arany János-utca 92. Miskolcz.

x **1902. évi újdonságok.** *Női divat kelmék, francia batistók, cosmanosi Levantín, Lyoni selymek, angol Zephierek, azonkívül óriási választékban selyem, szövet és mosó blousok* már megérkeztek. Számos igen olcsó alkalmi vételek 2000 méter, divatszövet 18 kr. méterje, *Vászonneműekben óriási raktár versenyárakban.* *Barta Jenő* női divat és vászonáruházában **Miskolcz.**

Férfiaknak ingyen !!

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet póstán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férferőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárholon magyarul, mire titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendők.

Mulatságok.

— **A mai estély.** A helybeli ág. ev. nőegylet tea estélye, mely aranykoronája és méltó befejezője lesz az idej jótékonycélú mulatságoknak, ma este fog lezajlani a Korona szálló emeleti nagytermében, a mely ez alkalomra pazar fényvel díszített fel. E tea-estély iránt széles körökben lázas érdeklődés nyilvánul, a mi bizonyítja, hogy a ma esti mulatság is méltó lesz azon estélyekhez, a melyeket az ág. ev. nőegylet már a múltban is rendezett.

— **Férfi-estély.** A „Miskolczi Terménycsarnok Kereskedelmi Testület” saját helyiségeiben folyó évi márczius hó 9-én este fél 8 órakor *férfi társas estélyt* tart, a mely iránt a közönség körében élénk érdeklődés nyilvánul. Egy teríték ára — itallal együtt — 4 korona.!

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szombat: „Jupiter és társai” operette, (előszőr.) Vasárnap: Délután „Viola, az alföldi haramia” népszínmű, (leszállított helyárrakkal), este „Lotty ezredesei”, operette, *Sziklay Szeréna* felléptével. Hétfő: „Lotty ezredesei” operette, *Sziklay Szeréna* felléptével. Kedd: „Svihákok” operette, *Sziklay Szeréna* felléptével. Szerda: Fedóra.

A zsába.

(—f—) A Vigszínházban nagy sikert aratott bohózatnak, Hennequin és Duval társ-szerzők kitűnő munkájának, „*A zsábanak*”, kedden este volt a bemutatója.

A közönség alig töltötte meg félig a nézőteret, a mi újabb bizonyítéka annak, hogy a bohózatok iránt, legyen annak bármily jó hire, nem érdeklődik.

„*A zsába*” a francia bohózatok legjavából való. Csupa ötlet, csupa humoros hangulat, vegyítve kevés, finom pikantériával. Pompásabbnal-pompásabb jelenet követi egymást, így főleg mulatságos a második felvonás azon jelenete, a midőn Barisardnak távozni kell a színről, de nem tud, mert a lábába áll a „zsába”. Innen a darab czime.

A mi az előadást illeti, az nem mondható sikerültnek. Nem pedig azért, mert a szereplők mindannyian nagyon kiszínezték szerepeiket, a mi természetesen az ilyen fajta finom darab rovására történik, mert az, csak akkor élvezhető igazán, ha az apróbb dolgokon finoman átsiklik a szereplő. Nem kell tehát olyan markánsan alakítani akkor, egyik-másik szereplő kivételével — kik sehogysem tudnak a bohózat keretébe illeszkedni — jó, összevágó, előadást fognak produkálni.

Hetényi, Virágh és *Bogyó* megfeleltek, ugyszintén *Kalmár* is. *Latabárné, Holéczy, Szarvassy* nagyon erősen dolgozták ki szerepeiket, míg *Várady* Jolán nem tudta magát beleélni, hogy ő már fiatal asszony. Játékában semmi elevenség nem volt.

* * *

Nebántsvirág. — Vereshaju.

Karczagi Szidi, a Rákossy-féle sziniiskola végzett növendéke szerdán a „Nebántsvirág” Flavigny Denise, csütörtökön pedig a „Vereshaju” Szilaj Kata (vereshaju) szerepében lépett fel. Első fellépte alkalmával kis lámpalázzal küzdött, a mi érthető is, hiszen ez volt első színpadi fellépte. A bírálat, a mit róla mondhatunk, határozottan kedvező. Megnyerő, csinos alakja, kellemes organuma, hangja, énekiskolája, játéka mind azt árulja el, hogy a színpadon még nagy sikereket fog aratni, ha kellő rutint szerez. A közönség mindkét este szívesen fogadta s több dalát megismételtette.

A „Nebántsvirág” előadása általában véve nem volt jó. *Hetényi* Celestinje nem sikerült, ellenben *Bogyó* Lorientja kitűnő volt.

A „Vereshaju”-ban *Bakó* László Sajgó András szerepében szép drámai alakítást nyújtott. A többiek is megfeleltek.

— **Jupiter és társai.** Guthy Soma és Rákosi Viktor mulattató énekes bohózata ma kerül bemutatásra színpadunkon a következő szereposztásban; Bogács Kristóf — Hetényi, Esztike — Szegedy, Ágnes — Latabárné, Bucsay Tamásné — Szarvassy, Petendi Zuár — Kalmár, Klarisz — Feledy, Királyi Gáspár — Cseőregh, Bankó Mátyásné — Follinuszné, Gergő — Zsoltóványi, Ferdinánd — Radó, Lavai — Bogyó, Bajai — Fábán, Tánczos — Rajz, Dorongi — Kemény, Miska — Virágh, Zsurti — Várady.

— **Délutáni előadás.** Vasárnap d. u. 3 órai kezdettel „Viola, az alföldi haramia” népszínmű kerül színre bérletszünetben, félhelyárak mellett.

— **Sziklay Szeréna vendégszereplése.** *Sziklay Szeréna* operette-énekesnő, a Magyar színház ujonnan szerződött tagja — mint már említettük — három estén át fog vendégszerepelni színpadunkon. Vasárnap és hétfőn a „Lotty ezredesei”, kedden a „Svihákok” operettében lép fel. A vendéglőadások vasárnap és hétfőn bérletszünetben, kedden bérletfolyamban rendes helyárak mellett tartatnak.

CSARNOK.

Szántó Mór.*)

— Óda egy gyönyörű ruhaüzlethez. —

Üdvözöllek te gyönyörű üzlet
Oh mily teli vagy férfruhával!
Gyönyörrel nézlek, mint a szerelmes,
Meleg szívének dobbanásával.
Oh te diszes, te nagy ruharaktár,
Te jelzed a szép, divatos utat,
Én üdvözöllek egész valódban
S ügyes gazdádat: Szántó Mór urat!

*) Lapunk egyik konvencionális poétája tegnap megtekintette Szántó Mór gyönyörű ruhaüzletét s az ott látható szebbnél-szebb tavaszi ruhákat. A pillanat varázsának nem birt ellenállani, tollat fogott s a fentebbi költeményt küldte be lapunknak azzal a megjegyzéssel, hogy ez vers ugyan, de igaz. Szerk.

PÁRTOS MIKSA

(Széchenyi-utca 37.)

Postai rendelvények azonnal fogantositatnak.

az évek óta fennálló jó hírű **fűszer- és csemegeüzletet** f. évi február 1-én átvette. nevű **Békefi Andor**-féle Raktáron tartatnak **prágai sódarok, hideg felvágottak,** francia **cognac,** magyar és francia **pezsgők** stb. **Dr. Szabó Gyula** pinczéjéből eredő **összes borkészleteknek** kis mennyiségben való eladása.

Gazdag tárháza ezernyi szepnek,
Mily rendben, tisztán, vigan int felém.
Tavaszi ruhák, mint a katonák,
Itt vonulnak el ime nagy hetykén!
Szabásban, avagy kiállításban,
Minden **utolsó divatot** mutat,
Csak elismerés illeti érte
A legmodernebb **Szántó Mór** urat!

Tavaszi évad ragyogásai:
Bőjti estélyek, elegáns bálók.
Frakkok, smokíngok: e tömegén át
Csak most gondolok igazán rátok!
Oh mennyi emlék fűz majd hozzájok,
Rajta! vegyetek hát szépet, ujat,
Lesz a ki majd megemlegeti a
Házasságszerző **Szántó Mór** urat!

Egyik sarokból — a mint kiveszem —
Lódenből készült **vadászkabátok**.
Meleget adnak, szélről is óvnak,
Ide jőjjetek ügyes vadászok!
Szerencse csak azt kíséri, ki ily
Kabátban vadra les avagy kutat,
Azért ajánlom legmelegebben
A szerencsefi **Szántó Mór** urat!

S legvégül látom ott a sarokban
Sok **eső és szélköpönyeg** integet!
S mosolyogva, mintha légyottra hívna:
Jertek, itt veszély sohse fenyeget!
Fütyülhet a szél, szakadhat eső,
E köpönyegbe nem lelnek utat,
Jerünk légyottra és áldjuk érte
Amor istent és — **Szántó Mór** urat!

Nyílt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!

(Bizonnyitvány Bécs, 1887. jul. 3)

Kalodont

Nélkülözhetetlen

Fogcréme

A fogak tisztításához a szájvizek nem elegendők. A foghúson állandóan képződő ártalmas anyagok csakis mechanikai tisztítás által egy üdítő és antiszeptikus hatással bíró „**Kalodont**” fogtisztítószerrel távolíthatók el, mely az összes művelt államokban a legkínálóbb szereket bizonyult.

Egy jó házból való**14—15 éves fiu****tanulóul**

felvétetik

Nyiry Béla

lakatosmesternél

Arany János-utca 23. szám.**Ügyvédi irodámat****Miskolcson**

Széchenyi-utca 127. sz. alatt

megnyitottam.**Dr. Sugár Adolf**

ügyvéd.

Mindennemű**kész hintórészek**

kaphatók

ÁGI LAJOS

vasárúk és kocsirészek raktárában

Budapest IX., Üllő-ut 61.

Továbbá gazdasági eszközök, mindennemű rúdvasak, kocsi-rúgó acélok, olaj, félolaj és kenőcsös tengelyek, kovács és bognárszerszámok legjobb minőségben.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint

zálogintézetünk helyiségét

teljesen átalakítjuk, és míg e munkák tartanak, **ideiglenes helyiségünk** (Lengyel-ház) **Kossuth-utca 1. sz.** alatti ház udvari helyiségében található.

Tisztelettel

Krausz József és Társa.**Szőlő-oltványok**

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi **törlesztésre** is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli melyből, oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez **rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás** mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. **Ára 6 ft.**

Diócssemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tényészé tése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fénynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetnek minden rendelési kötelezettség nélkül. Az **árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímére ingyen és bérmentve küldetnek kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklében áll, a kik **rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Ermelléki első szőlő-oltvány telep”, Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p Székelyhid.

Hivatalosan ólomzárolt, arankamentes**lóhere- és lucernamag**

eredeti fajtiszta takarmányrépamag,

továbbá mindennemű más **mezőgazdasági, konyhakerti és virág-**
mag, kereskedésem régi jó hírnevéhez hiven, legjobb minőségben kapható**WEIDLICH PÁL** magkereskedésében **MISKOLCZON.**
— „a fekete kutyához” —➡ **Árjegyzéket vagy mintát kívánatra bérmentve küldök.** ➡